

θέως εἰς τὴν θάλασσαν, «τὸν Ἰχθύν» τὸ ἐπίμηκες ἀκρωτήριον, ὡς ἰχθὺν τῷ ὄντι ἐφησυχάζοντα ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὑδάτων μέγαν μεγαλωστί ἐντεταμένον¹. "Οθεν διὰ τὸ ἐπικκίρον τῆς θέσεως ἔκρινεν αὐτὴν ἀρμοδιωτάτην πρὸς ἀνέγερσιν φρουρίου καταλλήλον διὰ τοὺς σκοποὺς αὐτοῦ· καὶ οὕτως ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῶν ἀρχαίων τειχῶν τῆς «Φειᾶς» ἀνήγειρε τὸ φρούριον, ὅπερ ὠνόμασε «Κάστρον τοῦ Πορτικοῦ», ἢ ὡς λέγουσιν αὐτὸ σήμερον ἐτι οἱ περίοικοι, «Πορτικόκαστρον», ἐκ τοῦ λιμένος, ὃς ἐκαλεῖτο «Πορτικὸς» κατὰ τὸν Μεσαιῶνα, ὡς προείπομεν.

§ θ'. Ἀρίδην λοιπὸν ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀποβαίνει, ὅτι αἱ μαρτυρίαι Ἰωάννου τοῦ Ἀντιοχείως καὶ τοῦ μοναχοῦ Ἀνδρέου ἐπιστημονικὴν βαρύτητα οὐ κέκτῃνται, ἀνάλογον πρὸς τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος· ὑποδεικνύουσι μάλιστα ὅτι οἱ μοναχοὶ Μελέτιος καὶ ὁ μαθητὴς αὐτοῦ Ἀνδρέας ὁ ἐξ Ὡλένης τοῦ Μοραίου (ὡς γράφει ὁ ἴδιος) μετεποίησαν ἐπὶ τὸ ἀρχαϊκώτερον τὸ ὄνομα, ἐξελληνίσαντες τὸ «Πορτικόκαστρον» εἰς Μουρούπολιν, καὶ οὐ τάναπαλιν, ὡς φρονεῖ ὁ κ. Σάθας. Τό δ' ἔθος τοῦτο ἐπεκράτει κατ' ἐκεῖνο τοῦ χρόνου παρ' ἅπασιν τοῖς ὀπωσοῦν λογίοις Ἕλλησι, μὴδ' αὐτοῖς τοῖς κρατίστοις ἐξαιρουμένοις, ὡς π. χ. ὁ πολὺς Γεώργιος, ὁ τότε «Γεμιστός» ἐπικαλούμενος, μετέβαλε τὸ ἐπώνυμον τοῦτο ἐπὶ τὸ ἀρχαϊκώτερον καὶ ἐπωνομάσθη «Πλήθων»². Οἱ δὲ Δεσπότες τῆς Ἡπείρου ὡσαύτως ὠνόμαζον τὸ Δεσποτάτον αὐτῶν «Δεσποτάτορ Ἑλλάδος», ἀνασύραντες οὕτως ἐκ τοῦ βυθοῦ τῆς λήθης τῶν αἰώνων τὸ ὅλως λησμονηθὲν τῆς πανενδόξου ἡμῶν μητρὸς ὄνομα, καὶ ἄλλα πλεῖστα ὅσα παραδείγματα δυνάμεθα ἐνταῦθα νὰ ἀναφέρωμεν, ἀλλὰ διὰ τὸ σύντομον παραλείπομεν. Ἄλλ' ἐπανέλθωμεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΤΟΑ ΑΤΤΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ 1889

Πλουσία τὴν ὕλην καὶ μετὰ καλλιτεχνικωτάτης φιλοκαλίας ἐκδοθεῖσα κατὰ τὸ ἥδη ἀρξαμενον ἔτος ἡ «Ποικίλη Στοά», τῇ ἀόκνῳ ἐπιμελείᾳ καὶ φιλοτίμῳ φροντίδι τοῦ ἐκδότου αὐτῆς κ. Ἰ. Ἀ. Ἀρσένου, παρέχει καὶ αὐτὴς τοῖς φίλοις τῶν γραμμάτων καὶ τοῖς διαφερόντως ἀκολουθοῦσι τὴν πρόο-

1) Τοῦτο ὁ Στράβων, ὡς εἶδομεν ἀνωτέρω, ἀποκαλεῖ «Ἰχθύν»· ὅπως ἐνεκα τῆς ἐν αὐτῇ κειμένης πόλεως, Φειᾶς· ἀλλ' ὁ Θουκυδίδης, «ἰχθύν» διὰ τὸ φυσικὸν ἴσως σχῆμα. παρεμφερὲς γὰρ τοῦ ἰχθύος διὰ τὸ ἐπίμηκες, ἐκάλεσαν οἱ Ἕλληνες οὕτως, ὡς εἴθισται παρ' αὐτοῖς καὶ ἐν πολλοῖς ἄλλοις.

2) Κωνστ. Παππαρηγ. Ἑλλην. ἱστορ. Τόμ. ε'. σελ. 318—320 καὶ 182. τῆς Α'. ἐκδόσεως

δον τῆς παρ' ἡμῖν ἐλαφρᾶς λεγομένης φιλολογίας, εὐάρεστον καὶ σπουδαίαν πνευματικὴν τροφήν, ἐν ᾗ εὐρήσουσι τὰς μᾶλλον ἀξιολόγους διατριβὰς καὶ μελέτας τῶν διαπρεπεστέρων παρ' ἡμῖν λογίων ὡς δροσερὰν ὅσιν αὐχμηρᾶς Ζαχάρας τῆς παρ' ἡμῖν φιλογικῆς ἀπραξίας καὶ ἐπιστημονικῆς στειρώσεως.

Καὶ εἶνε μὲν ἀληθές, ὅτι πολλοὶ αἰσιοδοχοῦντες, ἄλλ' ἐπιλανθάνομενοι ὅτι διὰ καλιδосκοπίου ἐπισκοποῦσι τὰ παρ' ἡμῖν, φρονοῦσιν ὅτι ἡ τε φιλολογία, ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ καλλιτεχνία ἀκατάσχετος πρὸς τὴν πρόοδον τείνουσιν· ἐὰν ὁμως μετὰ μείζονος παρηγορίας καὶ φιλοπάτριδος ἐνδιαφέροντος προσήλθουν τῆς διανοίας αὐτῶν τὰ βλέμματα ἐπὶ τῆς καθ' ὅλου μαρασμώδους καὶ ἐν ἀπογοητεύσει διατελούσης καταστάσεως τῆς φιλογικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς ἡμῶν δράσεως ἀναμφιέκτως ἤθελον ὁμολογήσει, ὅτι ὁ ἐκπολιτιστικὸς ὄργασμός τῆς καθ' ἡμᾶς ἐποχῆς δὲν σκοπεῖ οὐδ' ἀποβλέπει εἰς τὴν δημιουργίαν τῶν ματαιῶν ἀναγκῶν τὴν πολυτελείας καὶ τῶν ἁστείων ἀπαιτήσεων τῆς τυπικῆς ἐθιμοταξίας, ἀλλὰ πρωτίστως καὶ ἀκριβῶς εἰπεῖν, ὁφείλει νὰ προστατεύῃ καὶ ἐκθύμως ὑποστηρίξῃ τὴν πνευματικὴν ἐργασίαν καὶ τοὺς ἐν γένει ὑπὲρ τῶν γραμμάτων ἀγωνιζομένους· καθ' ὅσον ἡ πολυτέλεια καὶ ὁ πιθηκισμὸς τῶν ὀθνείων ἐθιμοταξιῶν δὲν προάγουσι τὰ νεογνὰ ἐτι ἔθνη εἰς τὴν εὐημερίαν, τὴν πρόοδον καὶ τὸν πολιτισμόν· τούναντίον μάλιστα ἀπορροφῶσι πᾶσαν ἱκμάδα ζωῆς καὶ ἐκμυζῶσι μέχρις ἐλαχίστου τὴν ιδέαν τοῦ μέλλοντος καὶ τῆς ἀτομικότητος, διαχέουσαι οὕτω τὸν μαρασμόν ἐν τῇ καρδίᾳ καὶ τὴν ἀπογοήτευσιν ἐν τῇ ψυχῇ, ἐν ᾧ τούναντίον τὰ γράμματα, ἡ διάδοσις τουτέστι τῶν φώτων καὶ τῶν ἐπιστημῶν προάγουσι τοὺς λαοὺς εἰς τὸ ὑπάτον τῆς δράσεως· ἐμπνέουσιν αὐτοῖς τὴν ιδέαν τῆς φιλοπατρίας καὶ τῆς ἀτομικότητος, καὶ καθιστῶσιν αὐτοὺς ἀθανάτους καὶ ὑπόδειγμα τοῖς ἐπιγιγνομένοις αἰώνιον, οἱ ὑπῆρξαν οἱ εὐκλεεῖς ἡμῶν πρόγονοι.

Ἡ «Ποικίλη Στοά», ὡς πάντοτε, καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο μετ' ἀξιεπαίνου ἐπιμελείας καὶ μοναδικῆς φιλοκαλίας κατηρητισμένη περιέχει, ὡς ἔφθηνεν εἰπόντες, τὰ ἐκλεκτότερα πνευματικὰ προϊόντα τῶν παρ' ἡμῖν διαπρεπεστέρων λογίων, ἐν οἷς διακρίνονται τὰ τῶν κ. κ. Ἀ. Ρ. Ραγκαβῆ, Ἀ. Παράσχου, Ἀ. Κορδέλλα, Ἀ. Φραβασίλη, Δ. Ἐ. Ἡλιοπούλου, Ἀ. Προβελεγγίου, Στ. Ἐένου, Ν. Καζάκη, Ἰ. Ἰ. Σκυλίσση, Λ. Ἐνυάλου. Εἰκόνες δὲ τελειόταται καὶ πρωτότυπον μουσικῆς ἔργον καλλύνουσι τὴν ὥραιαν ὄντως «Ποικίλην Στοάν».

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Πρὸ πολλῶν αἰώνων φαντάζονται οἱ ἄνθρωποι ὅτι ἡ εὐτυχία εἶνε μέγας λίθος πολῦτιμος, ὁ ὅποιος εἶνε ἀδύνατον νὰ εὐρεθῇ, καὶ ζητεῖται πάντοτε ἄνευ ἐλπίδος. Ἄλλ' ὅχι· ἡ εὐ-